

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права, публічного управління та
національної безпеки
Кафедра економічної теорії, інтелектуальної
власності та публічного управління

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

БАРАНОВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ОЛЕКСАНДРОВИЧ
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

УДК 351:796.03
(індекс)

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА В СФЕРІ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ**
(тема роботи)

281 «Публічне управління та адміністрування»
(шифр і назва спеціальності)

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр
кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело

В. О. БАРАНОВСЬКИЙ
(підпис, ініціали та прізвище здобувача вищої освіти)

Керівник роботи:
ХОДАКІВСЬКИЙ Євгеній Іванович
(прізвище, ім'я, по батькові)

доктор економічних наук, професор
(науковий ступінь, вчене звання)

Висновок кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління за результатами попереднього захисту: БАРАНОВСЬКИЙ Володимир Олександрович допущений до захисту

Протокол засідання кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління № _____ від « _____ » березня 2023 р.

Завідувач кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління

к.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

Валентина ЯКОБЧУК
(власне ім'я та прізвище)

« _____ » березня 2023 р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти БАРАНОВСЬКИЙ Володимир Олександрович захистив
(прізвище ,ім'я, по батькові)

кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____
за національною шкалою _____

Секретар ЕК

_____ - _____
(науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

Настасія ПУГАЧОВА
(власне ім'я та прізвище)

АНОТАЦІЯ

БАРАНОВСЬКИЙ В. О. Державна політика в сфері фізичної культури та спорту. – Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Поліський національний університет, Житомир, 2023 р.

В кваліфікаційній роботі обґрунтовуються теоретичні засади державної політики в сфері фізичною культурою і спортом, було розроблено концептуальні основи розвитку галузі за рахунок вдосконалення правових, організаційних та економічних механізмів державного управління, які в сукупності дозволять вирішити важливу наукову проблему оптимізації та підвищення ефективності державного управління фізичної культури і спорту в Україні.

Було встановлено, що державне управління розвитком сферою фізичної культури та спорту не може бути результативним без контролю якості, з одного боку, повсякденної роботи галузі, а з іншого – реалізації програм розвитку

У дослідженні виявлено перспективні напрямки удосконалення системи та інструменти управління розвитком сфери фізичної культури та спорту: створення незалежного центрального органу виконавчої влади держави з особливим статусом; нормативне визначення і регулювання основних функцій і завдань центрального органу виконавчої влади держави у сфері фізичної культури і спорту, область фізичної культури і спорту; введення в процес розвитку фізичної культури і спорту.

Ключові слова: державна політика, фізична культура та спорт, держане регулювання, спорт, програми, фінансування, популяризація.

SUMMARY

BARANOVSKIY V. State policy in the field of Physical culture and sports – Qualifying work on obtaining an educational degree Master in specialty 281 «Public management and administration» – Polissia National University, Zhytomyr, 2023.

The qualification work substantiates the theoretical foundations of the state policy in the field of Physical Culture and sports, developed conceptual foundations for the development of the industry by improving the legal, organizational and economic mechanisms of Public Administration, which together will solve an important scientific problem of optimizing and improving the efficiency of the state administration of Physical Culture and sports in Ukraine.

It was found that state management of the development of the sphere of Physical Culture and sports cannot be effective without quality control, on the one hand, the daily work of the industry, and on the other – the implementation of development programs.

The study reveals promising directions for improving the system and tools for managing the development of Physical Culture and sports: creation of an independent central executive authority of the state with a special status; normative definition and regulation of the main functions and tasks of the central executive authority of the state in the field of Physical Culture and sports, the field of Physical Culture and sports; introduction to the process of development of Physical Culture and sports.

Keywords: state policy, physical culture and sports, state regulation, sports, programs, financing, popularization

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ	9
Висновки до розділу 1	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМ ТА МЕТОДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ	18
Висновки до розділу 2	25
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ	27
Висновки до розділу 3	37
ВИСНОВКИ	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	43
ДОДАТКИ	48

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасний етап розвитку українського суспільства зберігається важливість всебічної державної підтримки фізичної культури і спорту. Подібний стан речей регулюється чинним законодавством. Стаття 3 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» зазначено, що держава впорядковує відносини у сфері фізичної культури та спорту, формує державну політику в цій галузі, створює відповідні напрями державної політики: фінансові, матеріально-технічні, кадрові, інформаційні, нормативні та інші для підтримки розвитку фізичної культури і громадських і професійних об'єднань у цій галузі. В основному це відноситься до категорії професіоналів, які мають статус державних службовців або працюють в організаціях, що фінансуються з державного або місцевого бюджетів.

Наступний розвиток руху фізичної культури і спорту безпосередньо залежить від створення ефективної системи державного управління, яка надає громадянам високоякісні державні послуги на рівні, відповідному європейським стандартам, гарантує оптимальне використання коштів і здатна своєчасно і якісно реагувати адекватно соціально-економічним, зовнішньополітичним та іншим викликам. У той же час негативний досвід поєднання інерції радянського режиму з новими адміністративними технологіями перетворив державне управління в цій сфері в суперечливий механізм з громіздкою структурою, нездатністю адекватно реагувати на соціально-економічні зміни і задовольняти суспільні інтереси. Сфера фізичної культури і спорту постійно перебуває у фазі постійного реформування і в даний час готова до впровадження на території України європейської моделі взаємовідносин держави з суб'єктами фізичної культури і спортивних заходів, побудованої на принципах впровадження альтернативного виду спорту.

Аналіз досліджень та публікацій. Необхідність наукового дослідження питань оптимізації державного управління у сфері фізичної культури та спорту також виникає із зовнішніх чинників, оскільки в контексті інтеграційних зусиль

України впровадження державним управлінням європейських стандартів і норм надання спортивних послуг є одним з основних факторів, що впливають на розвиток спорту в Україні.

Проблематика державного управління різними сферами життя громадськості є предметом наукового доробку вчених, зокрема: Андрійко О. Ф., Безпалової О. І., Галуцька В. В., Гуржія Т. О., Кобзаря О. Ф., Колпакова В. К., Константинова С. Ф., Лошицького М. В., Мінки Т. П., Настюка В. Я., Остапенка О. І., Собакаря А. О., Харитонової О. І., Юніна О. С., Ярмачі Х.П. та інші. Певні питання обраної теми аналізуються в межах наукових досліджень Бордюгової Г. Ю., Соловйова А. А., Рєпкіної Ю. М., Ярової Н. Г., та Чередник Р. В. тощо. У той же час аналіз наукових результатів вчених показує, що ніяких спеціальних досліджень з вивчення особливостей державного управління у сфері фізичної культури і спорту не проводилося, ця тема не була повністю досліджена в теоретичних і методологічних роботах в області державного управління. Ці обставини визначають актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи, її важливе теоретичне і практичне значення для розвитку та вдосконалення державного управління у сфері фізичної культури і спорту в Україні.

Метою кваліфікаційної роботи є виявлення понять і основних функцій державного управління фізичною культурою і спортом, встановлення статусу і напрямів вдосконалення державного управління в галузі фізичної культури та спорту, з урахуванням вибору європейського вектору розвитку. Досягнення поставленої мети вимагає вирішення наступних завдань:

- вивчити теоретичні засади державної політики в сфері фізичної культури та спорту;
- проаналізувати сучасні форми та методи державної політики в сфері фізичної культури та спорту;
- розробити напрями вдосконалення державної політики в сфері фізичної культури та спорту України.

Предметом дослідження сукупність теоретичних та методологічних засад формування інструментів державної політики в сфері розвитку фізичної культури та спорту в Україні.

Об'єктом дослідження є процес формування державної політики управління фізичною культурою та спортом.

Теоретичною і методологічною основою кваліфікаційної роботи. Беручи до уваги мету і завдання дослідження в роботі використовувався ряд методів наукового пізнання. Істотним в цій системі є загальнонауковий діалектичний метод, який дозволяє вивчати проблеми в спільності їх соціального змісту і інституційної форми, проводити системний аналіз державної політики в досліджуваній області. Використовуючи логіко-семантичний метод, концептуальний апарат визначає узагальнені засади державної політики України в галузі управління фізичною культурою і спортом. Структурні та порівняльні методи системи дозволили вивчити питання державної політики, аналітично-інформаційного забезпечення та планування, а теж існуючі проблеми взаємодії органів державної влади України та місцевого самоврядування, до обов'язків яких належать питання управління фізичною культурою і спортом. Історико-юридичний метод використовувався для дослідження зародження і подальшого розвитку фізичної культури і спорту в цілому, а також законодавства зокрема з урахуванням відповідного позитивного досвіду європейських країн.

Інформаційною базою дослідження були нормативно-правові та законодавчі акти у сфері лісогосподарської діяльності, офіційні статистичні матеріали Державної служби статистики України та Головного управління статистики у Житомирській області, звітність лісових господарств Житомирського регіону, наукові дослідження зарубіжних та вітчизняних науковців, відносно об'єкту та предмету дослідження, офіційні інтернет ресурси.

Перелік публікацій автора за темою дослідження. Результати дослідження опубліковано в матеріалах науково-практичних конференцій Поліського національного університету.

Практичне значення отриманих результатів кваліфікаційної роботи полягає в розробці в ході дослідження теоретичних стандартів, доведено до рівня реальних пропозицій, які можуть бути запровадженні в практиці сфери державної політики в сфері фізичної культури і спорту в Україні.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що було здійснено спробу комплексно та ґрунтовно здійснити дослідження питання інструментів державної політики в сфері фізичної культури та спорту в Україні.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційну роботу викладено на 42 сторінках. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (42 найменування на 5 аркушах).

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Чинне законодавство визнає фізичну культуру та спорт важливим напрямком державної гуманітарної політики, пріоритетним чинником всестороннього розвитку особистості та формування здорового способу життя, досягнення фізичної та розумової досконалості людини, формування патріотичних настроїв у людей громадяни та міжнародний імідж держави [37].

Не занижуючи значення інших факторів людського розвитку, фізична культура є важливим засобом підвищення їх соціальної і професійної активності, задоволення естетичних, моральних і творчих потреб, життєвих потреб у взаємному спілкуванні, розвитку дружніх відносин між народами і зміцненні миру [37].

Спорт, який є невід'ємною частиною фізичної культури, служить спеціальною основою для виявлення та порівняння результатів людей у певних видах фізичних, технічних, інтелектуальних та інших рухів за допомогою змагальної діяльності [37].

Ми не можемо суперечити цьому визначенню. Ми вважаємо, що спортивні відносини також варто розглядати як в широкому, так і у вузькому сенсі. В широкому сенсі, це всі відносини, які розвиваються в сфері спорту. Строго кажучи, відносини, які виникають і існують в ході спортивної та змагальної діяльності спортсменів (спортивних клубів), спрямованої на досягнення спортивних результатів, тобто прями спортивні відносини. Спортивні відносини можуть бути визначені як відносини, які виникають в контексті участі спортсмена та інших безпосередніх учасників у спортивних заходах (фактично, змаганнях) і досягнення спортивних досягнень. Особливість цих відносин буде ознакою участі в змаганнях. Данна ознака формулюється згідно статті 1 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», який визначає

термін «спортсмен», як особу, яка систематично займається певним видом спорту та бере участь у спортивних змаганнях.

Немає заперечень проти того факту, що успішний розвиток фізичної культури та спорту безпосередньо залежить від ефективності державного управління в цій галузі, що забезпечує прогресивний розвиток галузі за рахунок взаємодії і чіткої диференціації повноважень державних органів, а також реалізації комплексного підходу, наявності чіткої програми дій.

Досвід розвинених країн Європейського Союзу та Сполучених Штатів Америки показує вагомі результати у розширенні державного управління, яке передбачає лібералізацію державної влади, ґрунтується на демократичних принципах та включає спільну та партисипативну взаємодію між урядовими структурами на всіх рівнях влади [1]. І це не випадково, оскільки термін «адміністрування» визначається як бюрократичне управління через накази та розпорядження на відміну від прямого керівництва [7]. Він також розглядається в наступних двох аспектах: завідування, управління та офіційне бюрократичне управління, яке здійснюється виключно за розпорядженням та наказом. На думку деяких дослідників, «адміністрування» – «функція, пов'язана з веденням документації та обробкою інформації, тобто діловодство» та «офісне адміністрування» така діяльність, яка пов'язана з дотриманням політики, процедур або політик, встановлених іншими» [21, С.53-57].

В правовому полі європейських країн державне управління визначається насамперед як сукупність органів та інститутів, що здійснюють державну владу за допомогою застосування законів, постанов та здійснення інших дій в суспільних інтересах. Це розуміння також має наслідки для української правової системи. Переважаючою основою діяльності цих органів є саме державне регулювання як форма державного управління [22].

Соціальна значимість спорту залежить від його ефективного стимулюючого впливу на поширення фізичної культури серед різноманітних груп населення, що в даний час є серйозною проблемою. В першу чергу це стосується здоров'я дітей і підлітків. Так як раніше, значне число з них

демонструє значні відхилення у фізичному розвитку і стані здоров'я. Молоде покоління швидко розвиває хронічні ревматичні захворювання, хвороби серця, гіпертонію, неврози, артрит, сколіоз, ожиріння тощо [33].

Світовий досвід показує, що рухова активність людини протягом усього її життя сприяє профілактиці захворювань і зміцненню здоров'я. При цьому Україна посідає останнє місце в Європі за інтегральним індексом здоров'я населення, тобто середньої тривалості життя людини. Як правило, тільки 13 % населення України займаються фізичною культурою та спортом. У цьому відношенні Україна значно поступається таким країнам, як Швеція, Фінляндія, Великобританія, Німеччина та Чехія [33].

Узагалі доросле населення набагато менше займається фізичною культурою та спортом, чим у розвинутих європейських країнах: по Україні загалом лише кожен третій чоловік та кожна п'ята жінка, у сільських населених пунктах – кожен четвертий чоловік та кожна восьма жінка. У Франції та Великій Британії кількість любителів спорту перевищує 65 %, у Нідерландах – 72 %, у Фінляндії 80 % [28, с.56; 64].

Співіснуючі фактори нинішньої кризи фізичної культури та спортивного руху в Україні зберігаються:

- чинне «спортивного» законодавства не відповідає нинішнім вимогам;
- інфраструктура фізичної культури та відпочинку не відповідають та не задовольняють потреби громадян в промисловій, освітній та соціальній сферах;
- системи централізована підготовка національних команд недосконала, слабка фінансова, матеріальна і технічна підтримка молодіжних і резервних видів спорту;
- слабка наукова підтримка розвитку фізичної культури і спорту, недостатнє фінансування наукових досліджень (на фізичну культуру і спорт виділяється менше 0,5 % видатків державного бюджету);
- недостатнє просування здорового способу життя, спорту для дітей і підлітків;

- незадовільний стан логістичної бази. Ступінь забезпечення населення України фізичною культурою і тренажерними залами (розраховуючи на 10 000 чоловік) в 2-3 рази нижче, ніж у розвинутих країнах, а басейнів – в 30 разів нижче. Більше 80 % спортивних майданчиків абсолютно не відповідають новітнім вимогам;

- недостатні бюджетні кошти (в середньому 0,6 % виділяються з державного бюджету, та 2 % з місцевих їх частки у видатках), неефективні спроби залучення позабюджетних коштів, невеликий обсяг інвестицій;

- відсутність діяльності, пов'язаної з випуском і проведенням державних спортивних лотерей, що є одним з основних джерел фінансування спорту в багатьох європейських країнах;

- дисбаланс у системі освіти та підготовки фахівців, низька заробітна плата, недостатня кількість вчителів фізкультури та дозвілля (у розмірі 1 вчитель фізкультури на 600 українців) [10, С.239-241].

Ситуація, що склалася, примушує державу повсякденно переглядати свої підходи до оптимізації системи регулювання фізичної культури та спортом, про що свідчать численні редакції Закону України «Про фізичну культуру і спорт»; неодноразові намагання розробити дійсно «дієвий» (ефективний) політичний документ, побудований на єдиній концептуальній основі; постійні зміни в системі тощо.

В цілому діяльність держави в галузі фізичної культури та спорту включає в себе важливий елемент суспільних інтересів: здоров'я нації, працездатність, здатність виконувати функції, що вимагають від людини певних фізичних здібностей, стійкість населення до певних захворювань, забезпечення відповідних умов для [32, с. 135].

Характерною рисою сфери фізичної культури і спорту як об'єкту державного управління вже сміливо можна назвати наявність підгрупи у сфері права – адміністративно-спортивного права, тому що це сукупність правових норм, що регулюють діяльність певної групи однорідних соціальних відносин [6; 25; 35].

Ще однією характеристикою є суспільні відносини (предмет регулювання), які виникають у цій сфері і за законом зобов'язані забезпечувати досягнення певного результату соціальної держави:

- задоволення юридичних інтересів; підтримка в реалізації та захисті прав, свобод і суб'єктивних інтересів спортсменів, тренерів та інших фізичних і юридичних осіб; виконання державних (державних, громадських) завдань і функцій, покладених на конкретний орган;

- реалізація додаткових функцій державного типу, направлених на забезпечення дієвої реалізації суб'єктами державного управління завдань, передбачених нормами сучасного законодавства в галузі спорту та фізичної культури [26, С. 92].

Ще однією характеристикою сфери фізичної культури і спорту як суб'єкта державного управління є суб'єкти належних відносин, а саме адміністративні органи (Міністерство молоді та спорту України, територіальні органи міністерства, Кабінет Міністрів України, органи місцевого самоврядування) та деякі інші суб'єктів – школи вищої спортивної майстерності, спортивні клуби, заклади фізичної культури та відпочинку; центри фізичного здоров'я населення; центри фізичної культури і спорту для інвалідів; групи фізичної культури; фізкультурно-спортивні клуби; спортивні об'єднання; громадські організації з фізичної культури і спортивного орієнтування учнів і студентів; громадські організації з фізичної культури і спортивного орієнтування ветеранів фізичної культури, особистості паролімпійського та дефлімпійського руху в Україні (національні спортивні асоціації інвалідів або їх спілки-члени Міжнародного паролімпійського комітету, Міжнародного спортивного комітету для глухих, діяльність яких відповідає положенням статуту Міжнародного паролімпійського комітету, статуту Міжнародного спортивного комітету для глухих); спортивні комітети України [37].

Отже, в якості предмета державного управління можна виділити наступні особливості сфери фізичної культури і спорту:

1) суспільний характер, фізична культура і спортивна підготовка, збереження і зміцнення здоров'я громадян, підвищення працездатності і збільшення тривалості активного життя, профілактика захворювань, сприяння досягненню фізичної і психічної досконалості людини, створення здорового способу життя. міжнародна спортивна організація України;

2) інтегральна комунікація з іншими галузями (освіта, культура і т. д.), які складають окрему сферу державного управління-соціокультурну сферу держави;

3) регулювати відносини в області фізичної культури і спорту не тільки нормами адміністративного права, а й трудового, цивільного, фінансового і т. д;

4) суб'єкти відносин, якими є адміністративні органи та інші суб'єкти фізичної культури, дозвілля та спорту;

5) пряма орієнтація на світові та європейські стандарти розвитку фізичної культури та спортивного руху;

6) об'єднання суб'єктів фізичної культури, дозвілля і спорту з великою кількістю державних органів, що здійснюють різні види контролю (охорона здоров'я, технології, навколишнє середовище і т.д.) [16].

Отже, важливість державного управління в області фізичної культури і спорту обумовлена ряд факторів, в тому числі:

- перебільшена участь держави у фізичній культурі та спорті як єдиному об'єкті управління цією сферою. До слова, державна політика в галузі фізичної культури в багатьох інших країнах являє собою нерозривне поєднання діяльності урядових, державних, недержавних (громадських) і приватних установ, організацій та інститутів. У певних європейських країнах державна політика, пов'язана з фізичною культурою, здійснюється по-різному, в залежності від концептуального визначення ролі держави в суспільному житті. У державах, де діє принцип «невтручання», спортивна діяльність, хоч і рахується соціально значущою, є вираженням вільної і автономної ініціативи громадян самої країни, оскільки просування і розвиток спорту входить в компетенцію спортивного руху. Прикладом цієї моделі є Сполучені Штати

Америци, які не досліджують сферу спорту як предмет фінансової підтримки з погляду національного уряду. В тих країнах, які дотримуються цієї моделі, держава надає спорту тільки матеріальну підтримку, яка необхідна для розвитку спорту, і допомагає спортивному руху функціонувати незалежно (Великобританія, Норвегія, Нідерланди, Японія, Швеція тощо). Певні країни, в яких функціонує така модель, включають активне втручання держави в сферу фізичної культури і спорту та несе відповідальність за розвиток галузі. Централізовано відповідальність за спорт може бути покладена на спеціальному міністерству спорту, комітети, ради, які виконують функції міністерського типу, і різні міністерства, які регулюють спорт в різних аспектах. Спортивні завдання та програми узгоджуються з органами, відповідальними за спорт, при постійній повазі незалежності спортивних організацій. Взаємодія між державою та спортивним рухом сприяє виробленню загального курсу загальнонаціональної спортивної політики, розробленої за допомогою органів, створених за участю представників уряду і керівників спортивних організацій [9, С. 180-182];

- незначний рівень участі інститутів громадянського суспільства, котрі через їх переселення державою в якості суб'єкта управління спортом фактично не беруть участь або мало співпрацюють з державними та місцевими органами влади;

- відсутність ефективної взаємодії між суб'єктами спортивної сфери, як наслідок відсутності обов'язкових і прозорих умов та вимог щодо організації спортивного руху в умовах обов'язкового членства в спортивних асоціаціях для ведення змагальної діяльності в спорті;

- недосконалість існуючого «спортивного» законодавства, що мають негативний вплив і позначається, як на безпеці людей, так і на здоров'ї учасників та глядачів фізкультурно-оздоровчих і розважальних заходів, а також масових спортивних змагань, а також на розвитку різних видів спорту;

- відсутність якнайкращої схеми реформування і переходу від вже наявних організаційних форм щодо стандартів діяльності спортивного клубу,

який буде створений державою. В даний час ще немає вимог щодо стандарту спортивного клубу як основної ланки в спортивній діяльності, юридичних вимог до визнання стандартів міжнародних федерацій і федерацій на національному рівні, обов'язкових вимог до відносин між спортивною федерацією і гравцями в області спорту;

- існування неналежних штучних перешкод для здійснення громадськими об'єднаннями діяльності в галузі фізичної культури і спорту та безоплатного отримання громадянами послуг з фізичної культури і спорту відповідно до їх побажань та можливостей;

- відсутність прозорого підходу до розподілу та використання фінансових ресурсів у сфері спорту та культури. В результаті кошти витрачаються за відсутності сформульованих соціальних замовлень, цілей планування та відповідних соціально-економічних результатів, що забезпечуються цими коштами.

Висновки до розділу 1

Підсумовуючи загальні теоретичні основи державної політики у сфері управління фізичної культури і спорту, ми можемо зробити наступні висновки::

Межі фізичної культури і спортивної індустрії як об'єкта державного управління визначаються і розмежовуються їх характеристиками, зокрема: 1) суспільний характер, що впливає з мети фізичної культури і спорту, створення, підтримки і зміцнення громадського здоров'я, підвищення працездатності; 2) інтеграція з іншими галузями (культура, освіта і т. д.), які утворюють окрему сферу державного управління-соціально-культурною сферою держави; 3) контроль фізичної культури і спортивних відносин не тільки адміністративним правом, а й трудовим правом, цивільним правом, фінансовим правом і т. д.; 4) взаємини, адміністративні органи та інші суб'єкти фізичної культури, дозвілля і спорту; 5) пряма орієнтація на глобальні та

європейські стандарти у сфері розвитку фізичної культури і спортивного руху;

б) пов'язати фізичну культуру, розважальні та спортивні заходи з великою кількістю державних органів, які проводять різні види перевірок (гігієнічні, технічні, екологічні), щодо їх діяльності.

Державна політика управління фізичною культурою і спортом визначається, як органів управління, а також інших суб'єктів, що володіють делегованими повноваженнями, регламентованими законами та іншими законами, спрямованими на виконання спортивного законодавства, дотримання його норм учасниками. фізичній культурі, дозвіллю та спортивним заходам.

Природа державного управління у сфері фізичної культури і спорту полягає в систематичній та цілеспрямованій діяльності компетентних органів (посадових осіб) державного управління, а також інших суб'єктів, наділених делегованими повноваженнями, спрямованих на дотримання спортивного законодавства, надання адміністративних і спортивних послуг та громадський контроль за здійсненням цих заходів суб'єктами фізичної культури.

Констатується недосконалість наукового формули і законодавчого закріплення принципів державного управління в галузі фізичної культури і спорту, що дозволяє розрізнити принципи: верховенство закону, законність, гуманізм, демократія, ліквідація дискримінації і насильства в спорті, можливості, координація, єдність, деконцентрації; децентралізація, субсидіарність, партнерство, відкритість, стратегічне планування і цільове Програмування, ефективність, доступність, волонтерство і спадкоємність у фізичній культурі і спорті; захист прав людини, законних інтересів, життя та здоров'я людей та навколишнього середовища є пріоритетом.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ ФОРМ ТА МЕТОДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Досягнення цілей фізичної культури і спортивного руху в країні, таких як поліпшення якості життя і здоров'я населення, підтримка високого рівня працездатності людей, запобігання негативних соціальних явищ зі сторони непрацюючої молоді, розвиток професійних навичок і спортивної інфраструктури, формування морального клімату, з іншого боку, вони дозволяють проводити відмінність між фізкультурними і спортивними відносинами, регульованими нормами адміністративного права, і суміжними відносинами, регульованими іншими галузями права [42].

Процес державного управління в цій галузі проявляється в певних формах, кожна з яких має особливе значення. Якщо адміністративні функції одночасно визначають основні напрямки цілеспрямованого впливу держави на відповідні об'єкти, то форми є засобами реалізації такого цілеспрямованого впливу. Тобто за допомогою адміністративних форм нормативна діяльність здійснюється на практиці вибору відповідних форм державного управління спортивною сферою повинен забезпечувати найбільш цілеспрямоване виконання регулюючих функцій і досягнення відповідної мети з мінімальними зусиллями, ресурсами і часом. На наш погляд, державне управління, в тому числі у сфері фізичного виховання і спорту, забезпечується конкретними діями і рішеннями органів (посадових осіб) державної влади, що здійснюються в чітких рамках, встановлених законом. При цьому закон не тільки наділяє кожен орган державного управління повноваженнями, що дозволяють йому чинити нормативний вплив на правовідносини і поведінку їх учасників, а й чітко встановлює форми відповідного впливу [11, с. 113].

Під формами державного управління розглянутої нами сфера повинна розумітися як зовнішня діяльність органів державного управління (посадових осіб) в рамках покладених на них повноважень, спрямована на реалізацію

спортивного законодавства, дотримання його норм учасниками фізкультурно-оздоровчих заходів та заходів, спрямованих на розвиток спорту та фізичної культури, а також до адаптації сфери фізичного виховання і спорту до міжнародних стандартів.

Виходячи з вищевикладених міркувань, доцільно розділити форми державного управління у сфері фізичної культури і спорту на правові, організаційно-технічні форми, які відповідають загальній концепції їх вживання, змісту і функціональному призначенню. На наш погляд, традиційний поділ «неправових» форм на організаційно-логістичні підпадає під узагальнену назву «організаційно-технічні», бо: по-перше, вони щільно пов'язані, а по-друге, це дасть нам можливість піти від застосування неприйняттого терміну «неправова форма».

Правові форми державного управління у сфері фізичної культури і спорту можна розділити на такі види: 1) прийняття нормативних адміністративних актів (нормативна форма); 2) заключення адміністративних договорів; 3) видання окремих адміністративних актів, в тому числі про надання адміністративних послуг (форма застосування); 4) реалізація інших юридично значущих заходів з розробки планів розвитку спортивного руху.

Регулююча діяльність (видання адміністративних актів) є однією з найбільш поширених форм діяльності державного управління в цій галузі. В рамках їх компетенції знаходяться органи державного управління, а саме Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство у молоді та спорту, органи місцевого самоврядування та інші особи на підставі чинного законодавства встановлюють, що принципи, що містяться в законодавчих і нормативних актах, за своєю природою є правовими фактами у формі початку, зміни або припинення правових відносин між суб'єктом і суб'єктом управління, мають юридичні наслідки [15, С. 125].

Форма застосування державного управління в сфері фізичної культури і спорту широко поширена і проявляється у видачі індивідуальних адміністративних актів, в тому числі в наданні адміністративних послуг.

Публікація таких актів є нормативною, але не ідентичною цій. Різниця між ними полягає в тому, що окремі адміністративні акти встановлюють, змінюють або припиняють певні адміністративні правовідносини. Головною відмінністю від нормативних є те що вони адресовані конкретним суб'єктам управлінських відносин і що їх дія припиняється після виконання встановлених в них прав і обов'язків, тобто після одноразового застосування [2, С. 125].

Для сфери фізичної культури і спорту також характерне використання адміністративних договорів як своєрідної правової форми державного управління. Визначення адміністративного контракту сьогодні не поширене. Це в повній мірі відноситься до сфери державного управління спортом, де зацікавлені уповноважені особи практично не застосовують договірні форми в своїй щоденній діяльності. Раніше договірні відносини були властиві виключно областям приватного права, то сьогодні, у зв'язку з розвитком договірних принципів у регулюванні публічно-правових відносин, вони все частіше використовуються в адміністративному праві як засіб саморегулювання сторін [27].

Слід зазначити, що в сфері спорту така форма управління, як укладення адміністративних контрактів, дуже обмежена. Більшість угод у цій сфері носять приватний юридичний характер: вони укладаються з ініціативи сторін, а не за пропозицією законодавства; вони не вимагають обов'язкової участі державної адміністрації; вони не передбачають ніяких обмежень волі сторін (у тому числі свободи вибору сторони, контрагента); у них немає ніякого інтересу [30].

Реєстраційна діяльність державного управління в галузі спорту – це процедура визнання виду спорту та внесення його до Реєстру визнаних видів спорту в Україні. Вид спорту вважається олімпійським видом спорту, визнаним у встановленому порядку, неолімпійським видом спорту, видом спорту для інвалідів з порушеннями опорно-рухового апарату, порушеннями слуху, зору, фізичного та розумового розвитку. Вирок про визнання або невизнання, відмову у визнанні, скасування рішення про визнання виду спорту та внесення змін до

реєстру приймається Комісія з визнання спорту в Україні, яка є консультативним органом Міністерства молоді та спорту України [34].

Сертифікаційна діяльність державного управління виражається в галузі спорту в галузі сертифікації тренерів (тренерів-викладачів) [37]; сертифікація тренерів (тренерів-викладачів) і спортивних суддів, фахівців з фізичного виховання та спортивної реабілітації, що займаються фізичним вихованням та охороною здоров'я, фізичного виховання та реабілітації. Проведення атестації тренерів (тренерів-викладачів) направлена на комплексну та всебічну оцінку ефективності їх діяльності, яка визначає рівень їх кваліфікації, відповідність посади у штатному складі національних збірних України зі спорту та присвоює кваліфікаційну категорію тренерам (тренерам-викладачів) закладів фізичної культури і спорту [34].

Ще однією групою форм державного управління у сфері фізичної культури і спорту є організаційно-технічні форми. Однак, як згадувалося раніше, неправильно кваліфікувати їх як «неправові форми», оскільки кожна з них також має юридичні наслідки. Організаційна діяльність, пов'язана з фізичною культурою і спортом, включає організацію і проведення зборів, обговорень, перевірок, розробку проєктів та планів, програм, прогнозів, методичних рекомендацій, контроль за роботою та інструкціями нижчестоящих органів (посадових осіб, органів місцевого самоврядування), надання практичної допомоги, поширення позитивного досвіду, навчання водінню, роз'яснення змісту законодавчих актів і завдань, організація семінарів, тренінгів, практичних занять і т. д.

Організаційна форма також включає організацію і проведення семінарів, зустрічей; анкетування працівників та громадян з метою врахування громадської думки та коригування управлінської діяльності; практична підтримка тощо [16].

Матеріально-технічна частина цієї групи форм державного управління у сфері фізичної культури і спорту є допоміжною, основною метою якої є обслуговування самого процесу управління, всіх інших форм управлінської

діяльності, які, в свою чергу, створюють умови для використання інших форм роботи органів у той же час підкреслюється особливість, яка полягає в тому, що виконання матеріально-технічних операцій має допоміжне і сервісне значення для всіх інших форм управлінської діяльності [2,3, с.137]. Можна сказати, що мова йде про діловодство (всі операції, пов'язані з підготовкою документів керівними органами і характеризуються технічним характером листування, розмноження, передруку і т. д.); статистика (збір і обробка статистичної інформації відповідно до визначених правил); інформація та рекомендації (підготовка та підготовка звітів, рекомендацій щодо результатів огляду, підготовка настанов та рекомендацій щодо роботи керівних органів, надання відповідних роз'яснень та консультацій на основі інформаційних матеріалів); інформаційні технології (запровадження інформаційних технологій у діяльність різних органів державного управління) тощо [2,3, с. 137].

Окремо варто згадати про контроль як окрему і дуже важливу форму державного управління в галузі фізичної культури і спорту, що дозволяє оперативно реагувати на відхилення від наміченого шляху досягнення цілей, поставлених для розвитку фізичної культури і спортивного руху. Суть полягає у визначенні стандартів (вимірних цілей, норм), оцінці досягнутих реальних результатів і, в разі істотного відхилення від встановлених стандартів, коригування цілей і планів для їх досягнення, а в деяких випадках притягнення порушників до юридичної відповідальності. Незважаючи на важливість нагляду в спортивному секторі, йому приділяється недостатньо уваги, особливо в юридичній підтримці організації заходів з нагляду. Сучасне діюче законодавство містить тільки положення, що стосуються допінг-контролю [37] і контролю за дотриманням положень та правил, що забороняють торгівлю алкогольними напоями, безалкогольними напоями в скляній тарі на спортивних об'єктах під час заходів, а також поїздки з ними по території країн, в яких вони проводяться. спортивні споруди [36]. Основні питання організації контролю, як форми державного управління у сфері спорту законом не регулюються.

Той факт, що форми і методи державного управління нерозривно пов'язані в області фізичної культури і спорту, незаперечний. Форма є фундаментальною в порівнянні з методом. Це показує, що конкретні дії державного управління здійснюються шляхом формалізації, наприклад, в законодавчому акті, який тягне за собою правові наслідки. Метод, в свою чергу, дозволяє побачити природу відносин між суб'єктом і об'єктом впливу. Воно обов'язково знаходить своє вираження у формі державного управління. На наш погляд, якби не було форм державного управління, методи державного управління втратили б будь-яке значення [2, с.173-174].

При встановленні методів державного управління необхідно враховувати взаємозв'язок нормативної консолідації функцій і методів, яка забезпечує єдність і адекватність дій державного управління. Методи, поширені в державному управлінні, можуть бути визначені як методи переконання і примусу (спонукання), а також прямого і непрямого впливу. У той час як останні можуть бути виражені як певні методи управління [31, С. 71].

Враховуючи специфіку сфери фізичної культури і спорту, державне управління в цій сфері здійснюється прямими (адміністративними) і непрямими (фінансово-економічними) методами. Перша група методів є основною рушійною силою, за допомогою якої досягається очікуваний результат. Чого не можна сказати про фінансово-економічні методи, які не завжди досягають необхідної мети. Ймовірно, вони діють як допоміжний інструмент. Хоча стимулююча сила та мета економічних методів очевидні, їх ефект не продемонстрований з належною ефективністю. У цьому відношенні вірно твердження В. К. Колпакова, який визначив, що при широкому застосуванні таких економічних заходів, як кредити, податки, пільги і квоти, економічний стан підприємств має непохитну тенденцію до погіршення [16, С. 190].

Особливістю непрямих (фінансово-економічних) методів державного управління у сфері фізичної культури і спорту є те, що контроль здійснюється при врахуванні матеріальних інтересів і створює ситуації, що стимулюють необхідну поведінку виконавців. Дане положення регламентується законом

України «Про фізичну культуру і спорт», який передбачає, що держава сприяє розвитку фізичної культури і спорту шляхом розширення матеріально-технічної бази, надання податкових і кредитних пільг, а також моральних і матеріальних стимулів для спортсменів, фахівців та інших суб'єктів фізичної культури і; правові норми встановлюють механізм стимулювання (прибуток, пільги тощо) [42, с.75-78; 38, с. 85-86].

Ще занадто рано говорити про ефективність використання перерахованих вище методів. Про це свідчать непослідовні заходи в економічній політиці держави.

По-перше, дитячо-юнацькі спортивні школи втратили кошти Фонду соціального страхування з тимчасової непрацездатності на суму 200 мільйонів гривень. Місцеві органи влади, які в даний час повинні фінансувати 534 дитячі та юнацькі спортивні школи з майже 160 000 учнів і понад 9 000 тренерів і вчителів, не отримали достатнього фінансування і часто відмовляються його фінансувати. Як результат серйозна частина дитячо-юнацьких спортивних шкіл не може оплачувати комунальні послуги, платити зарплату тренерам і вчителям, податки до бюджетів і відрахування в соціальні фонди [18].

По-друге, пільги щодо звільнення від оплати майданчиків фізичної культури та спортивних споруд, які повністю підтримуються бюджетними коштами, організацій та підприємств за майданчики, на яких розташовані спортивні споруди, які використовуються для проведення в Україні міжнародних змагань та тренувань національних збірних з України. Це пов'язано з тим, що надання пільг по земельних платежах переноситься на розсуд місцевої влади, при цьому місцеві бюджети не компенсують відповідні доходи державного бюджету, що може призвести до серйозних проблем у практиці проведення спортивних заходів в Україні, припинення експлуатації спортивних об'єктів спортивні споруди, їх реконструкція та ліквідація [18].

Тому слід зазначити, що ефективність державного управління в галузі спорту залежить від практичного застосування прямих (адміністративних) методів, які повинні включати: примус, переконання і заохочення,

стандартизацію, ліцензування, сертифікацію робіт або послуг. Непрямі (фінансово-економічних) включають податки, пільги, кредити, квоти, державні фонди, тарифна політика і субсидії, регулювання цін і величина їх співвідношення та ін.

Загалом методи державного управління у сфері фізичної культури і спорту слід розглядати як сукупність прийомів, засобів і методів впливу на взаємовідносини об'єктів і суб'єктів управління шляхом прийняття цільових управлінських рішень, які спрямовані на виконання спортивного законодавства, дотримання цих норм учасниками фізкультурно-оздоровчих та спортивно-оздоровчих заходів, а також приведення сфери фізичного виховання та спорту у відповідність до міжнародних стандартів.

Отже, тільки завдяки оптимальному поєднанню прямих і непрямих методів державного управління можна досягти бажаних спортивних результатів. Водночас у контексті реформаторських змін у суспільстві застосування прямих (адміністративних) заходів нині є пріоритетом. Очікується, що в майбутньому їх значення зменшиться, і, навпаки, роль фінансово-економічних методів повинна зрости у зв'язку з необхідністю забезпечення управління якістю в галузі, пропаганди здорового способу життя і поширення фізичної культури і спортивного руху.

Висновки до розділу 2

Підводячи підсумок, проаналізованих правових і організаційних основ державного управління в галузі фізичної культури і спорту можна зробити наступні висновки:

Державна політика управління в галузі фізичної культури і спорту здійснюється за допомогою великої кількості нормативних джерел, розділених на три групи: 1) нормативно-правові документи міжнародного права; 2) діюче законодавство України у сфері фізичної культури та спорту; 3) «lex sportiva» –

сукупність матеріально-процесуальних правил (норм) неюридичного визначення («м'яке спортивне право»).

Відзначається контекст реалізації політики децентралізації влади, необхідність впровадження нової моделі управління фізичною культурою і спортом, заснованої на стійкому поєднанні можливостей центральних і місцевих установ. Національна спортивна федерація, яка повинна бути визнана державою в якості автономного повноважного представника Міжнародної федерації, повинна мати пріоритет в отриманні широкого спектру прав на управління цим видом спорту, організацію і проведення змагань, управління національною збірною країни. і організація змагань, сертифікація спортивних споруд.

Державне управління в галузі фізичної культури і спорту впроваджується за допомогою належних форм та методів. Форми поділяються на юридичні (видання нормативних адміністративних актів (форма регулювання); видання окремих адміністративних актів, також про надання адміністративних послуг (форма застосування); вкладення адміністративних договорів; реалізація інших юридично значущих заходів, мета розвитку фізичної культури і спортивного руху), а також організаційних і технічних форм.

З урахуванням особливостей фізичної культури і спорту встановлено, що державне управління в цій галузі здійснюється прямими (адміністративними) і непрямими (фінансово-економічними) методами.

РОЗДІЛ 3.

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Україна відзначається багатими традиціями у спортивній сфері та належить до країн з високим спортивним потенціалом. Проте, як і в більшості країн світу, в Україні існують проблеми, які необхідно вирішувати для розвитку фізичної культури та спорту в країні. Основні напрями вдосконалення державної політики в сфері фізичної культури та спорту в Україні:

1. *Розвиток інфраструктури.* Україна потребує збільшення кількості та якості спортивних споруд та обладнання, зокрема для здійснення спортивних заходів та занять на рівні місцевості. Необхідно забезпечити спортзали, басейни, стадіони та інші спортивні об'єкти з сучасним обладнанням. Україна має великий потенціал для розвитку спортивної інфраструктури, що допоможе підвищити рівень фізичної активності серед населення та покращити здоров'я людей. Ось деякі пропозиції щодо розвитку спортивної інфраструктури в Україні:

- залучення інвестицій в будівництво нових спортивних об'єктів та реконструкцію існуючих. Це може бути реалізовано через державну програму з будівництва спортивної інфраструктури, яка б включала різноманітні спортивні об'єкти для різних видів спорту;
- збільшення кількості майданчиків та спортивних клубів у місцях, де вони найбільш потрібні, зокрема в міських та сільських районах;
- створення сприятливих умов для розвитку приватного спортивного сектору, в тому числі підтримка малих спортивних клубів та фітнес-центрів;
- розвиток мережі спортивних закладів університетів та шкіл, щоб підвищити інтерес молоді до спорту та розвитку спортивного руху в Україні;
- розробка програм підтримки спортивних обласних та міських турнірів та змагань, щоб збільшити інтерес до спорту серед населення та привернути увагу інвесторів до розвитку спортивного бізнесу;

- запровадження спортивних занять у дитячі садки та школи, щоб виховувати здорову та активну молодь;
- забезпечення доступу до спортивної інфраструктури для людей з обмеженими можливостями, створення спеціальних спортивних об'єктів та програм для цієї категорії населення;
- підтримка та розвиток національних видів спорту, таких як футбол, хокей, бокс, боротьба, стрільба, які мають великий потенціал для розвитку та відображають національну спортивну культуру;
- використання спортивної інфраструктури для організації міжнародних спортивних змагань та турнірів, що може збільшити визнання України як країни, яка активно розвиває спорт;
- розвиток спортивної туристичної інфраструктури, такої як велосипедні шляхи, туристичні маршрути, які б допомогли привернути більше туристів до країни та сприяли розвитку регіонального розвитку [22].

2. *Підтримка спортивної молоді.* Уряд повинен створити сприятливі умови для розвитку спортивних талантів, забезпечуючи фінансову та матеріальну підтримку дитячих та юнацьких спортивних шкіл, допомогу в організації змагань та тренувань, а також підвищення соціального статусу спортивних тренерів. Україна вважає спорт важливою сферою життя і здоров'я своїх громадян, тому держава надає підтримку спортивній молоді. Ця підтримка здійснюється на кількох рівнях, зокрема:

- фінансова підтримка: держава виділяє кошти на розвиток спортивної інфраструктури, створення умов для тренувань та підготовки спортсменів. Також існують державні програми фінансової підтримки для талановитих молодих спортсменів;
- спеціальні програми: існують державні програми, які спрямовані на розвиток таланту у молодих спортсменів, забезпечення їх професійної підготовки та підтримки у вищих навчальних закладах. Наприклад, програма «Олімпійська надія»;
- патронат спортивних команд: держава надає підтримку національним

збірним командам і спонсорує їх участь у міжнародних змаганнях;

- забезпечити вільний доступ до спортивних закладів: молодь має можливість безкоштовно відвідувати спортивні заклади, що забезпечує доступність спорту для широкого загалу;

- збереження здоров'я: державні заклади охорони здоров'я працюють над популяризацією спорту серед молоді та сприянням їхньому здоров'ю та фізичному розвитку [32].

3. *Фінансування.* Необхідно збільшити бюджетні видатки на розвиток фізичної культури та спорту, зокрема на забезпечення матеріально-технічної бази, підвищення заробітної плати спортивних тренерів та приведення у відповідність з міжнародними стандартами фізичного виховання в школах та університетах. Україна, як і багато інших країн, зіткнулася з проблемою недостатнього фінансування сфери фізичної культури та спорту. Проте, існують деякі методи покращення фінансування в цій галузі, зокрема:

- залучення інвестицій: спортивні об'єкти можуть бути привабливими для інвесторів, які можуть інвестувати у будівництво та розвиток спортивної інфраструктури. Такі інвестиції можуть бути вигідними як для інвесторів, так і для спортивних клубів та федерацій;

- залучення спонсорів: спонсори можуть підтримати спортивні клуби та федерації фінансово та матеріально, що забезпечить їм додаткові ресурси для тренувань та змагань;

- підвищення ефективності використання коштів: здійснення ефективного контролю за використанням державних коштів на розвиток спорту може забезпечити їх більш ефективне використання та уникнення розкрадання;

- розвиток спортивного туризму: створення сприятливих умов для розвитку спортивного туризму може привести до збільшення прибутку для спортивних закладів та федерацій;

- податкові пільги: держава може надавати пільги для спортивних організацій та спортсменів, що знижує їхні витрати та забезпечує додаткові ресурси;

- збільшення державного фінансування: держава може збільшити фінансування спорту для підтримки розвитку спортивної інфраструктури та підтримки талановитих молодих спортсменів [12].

4. *Популяризація спорту.* Необхідно просувати спортивний спосіб життя серед населення, забезпечувати доступність спортивних заходів для громадськості та включення спорту до програми масової культури. Необхідно також розвивати спортивний туризм та проводити масштабні спортивні заходи, що привертатимуть увагу іноземних туристів та сприятимуть зростанню популярності України в світі. Державні методи популяризації спорту в Україні можуть бути спрямовані на збільшення інтересу до спорту, підвищення рівня фізичної активності населення та розвиток спортивної інфраструктури. Деякі з можливих державних методів популяризації спорту в Україні:

- фінансування спортивних заходів та змагань на рівні держави та регіонів, що може сприяти приверненню уваги до спорту та збільшенню інтересу громадськості до спортивних змагань;

- впровадження програм з підтримки та розвитку національних видів спорту, що може сприяти розвитку та популяризації національної спортивної культури;

- забезпечення спортивним обладнанням та інвентарем шкіл та інших навчальних закладів, що може допомогти стимулювати інтерес до спорту серед учнів та студентів;

- розробка та проведення програм з підтримки фізичної активності населення, зокрема програм з підтримки спортивних заходів для дітей та підлітків;

- популяризація спорту через засоби масової інформації, такі як телебачення, радіо та Інтернет. Наприклад, трансляція спортивних змагань та інтерв'ю зі спортсменами може стимулювати інтерес до спорту та сприяти популяризації спортивних досягнень;

- створення умов для розвитку туризму, пов'язаного зі спортом, зокрема розвиток велосипедних та пішохідних маршрутів, спортивних таборів та ін.;

- розвиток спортивної інфраструктури, зокрема будівництво нових спортивних об'єктів та реконструкція існуючих, що може підвищити якість тренувань та змагань, привернути більше спортсменів та зробити спорт доступнішим для широкого кола людей;
- проведення спортивних фестивалів та змагань для дітей та молоді з метою привернення їх уваги до спорту та сприяння формуванню здорового способу життя;
- включення занять фізичною культурою та спортом до навчальних планів шкіл та вищих навчальних закладів, що може допомогти формувати здоровий спосіб життя та привернути більше уваги до спорту серед молоді;
- проведення кампаній зі збереження здоров'я та популяризації спорту, що може допомогти зробити спорт доступнішим та привернути більше уваги до питань здоров'я серед населення [20].

Ці методи можуть бути реалізовані через різні програми та ініціативи державних органів, місцевих органів влади та громадських організацій. Ці методи можуть сприяти популяризації спорту та формуванню здорового способу життя серед населення України.

5. *Зміцнення спортивного права та боротьба з допінгом.* Уряд повинен забезпечити створення ефективної системи контролю за дотриманням спортивного права та боротьби з допінгом, що допоможе забезпечити чесну конкуренцію та підвищити довіру до українського спорту. Україна активно розвиває спортивний рух та спортивну інфраструктуру, тому питання вдосконалення спортивного права та боротьби з допінгом є важливим для держави. Для досягнення цих цілей можна використовувати різні шляхи:

- прийняття нових та вдосконалення існуючих законів та правил спортивної діяльності, що містять норми щодо запобігання допінгу. Наприклад, в Україні діє Закон «Про фізичну культуру та спорт», а також Національна антидопінгова організація України (НАДОУ) [19];
- відповідальне ставлення до проведення допінг-контролю в спортивних змаганнях та націлення на посилення контролю за дотриманням

правил. Зокрема, до проведення допінг-контролю можуть залучатись незалежні експерти, які володіють високою кваліфікацією в цій справі;

- забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів у галузі боротьби з допінгом та спортивного права. Для цього можна створювати спеціальні навчальні курси та семінари, в яких будуть викладатися сучасні технології боротьби з допінгом та правові аспекти спортивної діяльності;

- залучення до боротьби з допінгом спортсменів, тренерів та інших учасників спортивного руху. Вони можуть бути включені до різних проєктів з популяризації здорового способу життя та боротьби з допінгом, а також до програм підвищення свідомості про шкідливі наслідки вживання допінгу;

- міжнародне співробітництво в галузі боротьби з допінгом та спортивного права. Україна може співпрацювати з міжнародними організаціями, такими як Світова антидопінгова агенція (WADA), Міжнародний олімпійський комітет (МОК) та Європейська антидопінгова організація (EADA), для вдосконалення своїх стандартів та практик в боротьбі з допінгом та спортивного права;

- забезпечення прозорості та відкритості в роботі спортивних організацій. Важливо забезпечувати доступ громадськості до інформації про результати допінг-контролю та рішень спортивних судів. Це сприятиме підвищенню довіри до спортивних організацій та зменшенню випадків порушення правил боротьби з допінгом;

- розвиток медичної науки та технологій, що дозволяють ефективно виявляти допінгові речовини та методи, використовуються для їх приховування. Для цього важливо забезпечувати підтримку та фінансування наукових досліджень та розробок в цій галузі;

- сприяння здоровому способу життя та популяризація здорового харчування серед спортсменів та населення загалом. Це може допомогти зменшити потребу в використанні допінгу та сприяти підвищенню рівня здоров'я нації [40].

6. *Забезпечення доступності фізичної культури та спорту для всіх*

громадян. Необхідно створити умови для занять спортом для людей з обмеженими можливостями, підтримувати програми фізичного виховання та спортивних заходів для молоді та дорослих, забезпечувати безкоштовний доступ до спортивних об'єктів для всіх шарів населення. Забезпечення доступності фізичної культури та спорту для всіх громадян є важливим завданням для будь-якої країни, включаючи Україну. Це пов'язано з тим, що заняття спортом та фізичною активністю мають безліч користей для здоров'я та благополуччя людей. Україна має великий потенціал для розвитку спорту та фізичної культури, але, на жаль, є багато проблем, які перешкоджають розвитку цієї галузі. Для розв'язання проблем необхідно вжити кілька кроків:

- збільшення фінансування спорту та фізичної культури з боку держави;
- розробка програм розвитку спортивної інфраструктури, включаючи будівництво та реконструкцію спортивних закладів в Україні з використанням сучасних технологій та обладнання;
- підвищення кваліфікації тренерів та фахівців з фізичної культури та спорту, а також залучення кваліфікованих тренерів з-за кордону для розвитку спорту в Україні;
- збільшення ролі громадськості та спортивних організацій у підтримці та розвитку спорту та фізичної культури. Для цього необхідно створити мережу спортивних клубів та організацій, які б взаємодіяли з державними органами, щоб сприяти розвитку спорту та фізичної активності в різних регіонах України;
- забезпечення рівних можливостей для заняття спортом та фізичною активністю для всіх громадян, включаючи людей з інвалідністю, людей похилого віку, жінок та дітей з різних соціальних груп;
- проведення інформаційних кампаній та заходів з популяризації спорту та фізичної активності серед населення України [24]

Загалом, забезпечення доступності фізичної культури та спорту для всіх громадян в Україні є важливою складовою здоров'я та благополуччя нації, а також є важливим чинником у підвищенні якості життя населення та розвитку країни в цілому.

7. Розвиток спортивної науки та досліджень. Необхідно створити умови для розвитку наукових досліджень у сфері фізичної культури та спорту, підтримувати діяльність науково-дослідних інститутів та лабораторій, що сприятиме підвищенню наукового рівня українського спорту та розробці нових методів тренування та підготовки спортсменів.

Спортивна наука та дослідження в Україні є важливим напрямком діяльності, оскільки спорт є однією з найбільш популярних сфер життя українців. Серед головних цілей спортивної науки в Україні можна відзначити розробку теоретичних та прикладних питань спорту, підвищення рівня підготовки спортсменів, розробку нових методик тренувань та реконструкцію травм.

Спортивна наука в Україні розвивається на базі спеціалізованих вузів, інститутів, науково-дослідних установ та спортивних клубів. Найбільш відомими установами, які займаються спортивною наукою в Україні, є Інститут фізичної культури та спорту, Інститут тренерської та спортивної підготовки, Центр спортивної медицини, Інститут медико-біологічних проблем спорту та інші.

Українські спортивні науковці беруть активну участь у міжнародних наукових конференціях та змаганнях, де представляють свої дослідження та наукові розробки. Також в Україні проводяться наукові конференції, семінари, тренінги та інші заходи, які сприяють розвитку спортивної науки.

Одним з напрямків розвитку спортивної науки в Україні є використання інноваційних технологій у спортивній підготовці та тренуваннях. Наприклад, застосування віртуальної реальності, дослідження біомеханіки рухів та інші технології.

Також в Україні досліджується питання розвитку фізичної культури та спорту в різних сферах життя, таких як медицина, психологія, економіка та інші. Наприклад, досліджуються ефективність спортивних програм для покращення здоров'я людей з різними захворюваннями, вплив фізичної активності на психічне здоров'я, роль спорту у розвитку економіки та ін.

Окрім того, спортивна наука в Україні допомагає вирішувати практичні завдання, пов'язані з підготовкою спортсменів до виступів на міжнародних змаганнях, а також з розвитком спортивної інфраструктури в країні. В цьому плані важливу роль відіграють дослідження з реконструкції та модернізації стадіонів, арен та інших спортивних споруд.

Незважаючи на те, що спортивна наука в Україні є досить розвиненою галуззю, вона все ще стикається з деякими викликами та проблемами. Наприклад, необхідно забезпечити достатній фінансовий та кадровий потенціал для проведення досліджень, а також забезпечити широку доступність наукової інформації та результатів досліджень для спортивних працівників та інших зацікавлених осіб.

Усупереч цим викликам, спортивна наука в Україні продовжує розвиватися, залучаючи нові технології та методики досліджень, що сприяє підвищенню ефективності спортивної підготовки та розвитку спортивного руху в країні.

В цілому, розвиток фізичної культури та спорту є важливим завданням для України, що сприятиме підвищенню здоров'я та рівня життя населення, розвитку туризму та підвищенню іміджу країни у світі. Для цього необхідно реалізувати комплексні заходи, спрямовані на підвищення фізичної активності населення та підтримку спорту на всіх рівнях.

Одним із головних завдань у цій сфері є підвищення фінансування фізичної культури та спорту. Уряд повинен виділяти достатні кошти для розвитку інфраструктури, підтримки спортивних заходів та програм, фінансування наукових досліджень у сфері спорту та інші цілісні заходи. Також важливо створювати ефективну систему управління, що дозволить розподіляти кошти між різними напрямками розвитку фізичної культури та спорту, контролювати їх використання та забезпечувати підвищення ефективності спрямування цих коштів.

Окрім того, необхідно створити сприятливі умови для розвитку приватного сектору в сфері фізичної культури та спорту. Підприємці повинні

мати можливість інвестувати кошти в спортивні заклади та програми, що сприятиме їх розвитку та забезпеченню доступності для громадян.

Також необхідно забезпечувати розвиток спортивної інфраструктури, зокрема будувати та модернізувати спортивні заклади, забезпечувати їх технічне оснащення та обладнанням, створювати умови для проведення спортивних заходів на високому рівні.

Крім того, важливо забезпечувати розвиток масового спорту, зокрема проводити програми фізичного виховання в школах та інших навчальних закладах, створювати умови для занять спортом для різних категорій населення (дітей, молоді, дорослих, людей похилого віку), проводити спортивні заходи на різних рівнях (від місцевих до міжнародних), забезпечувати доступність до спортивних закладів для людей з обмеженими можливостями.

Також необхідно забезпечувати розвиток національної спортивної індустрії та сприяти розвитку спортивного туризму. У цьому контексті важливо підтримувати високі спортивні досягнення національних команд та спортсменів на міжнародній арені, створювати умови для підвищення професіоналізму тренерів та фахівців у сфері фізичної культури та спорту, підтримувати спортивні заклади та клуби різних видів спорту, сприяти популяризації спортивних заходів, які проводяться в Україні.

Не менш важливим є забезпечення здорового способу життя населення в цілому. Для цього необхідно проводити масові роз'яснювальні кампанії щодо користі занять спортом та здорового харчування, розвивати культуру здорового способу життя, популяризувати фізичну активність серед населення.

Отже, державна політика в сфері фізичної культури та спорту повинна бути комплексною та спрямованою на розвиток інфраструктури, підтримку спорту на різних рівнях, забезпечення доступності для населення, підвищення фізичної активності та здорового способу життя.

Висновки до розділ 3

Підводячи підсумок, проаналізованих правових і організаційних основ державного управління в галузі фізичної культури і спорту можна зробити наступні висновки:

В цілому, розвиток спортивної інфраструктури в Україні може сприяти підвищенню здоров'я нації та збільшенню інтересу до спорту серед молоді та дорослого населення. Для реалізації цих пропозицій потрібні інвестиції та підтримка держави, а також співпраця з приватним сектором та громадськими організаціями.

Державна підтримка спортивної молоді в Україні є важливим напрямом розвитку спорту і спрямована на забезпечення професійної підготовки молодих спортсменів, розвиток спортивної інфраструктури та збереження здоров'я молоді

Покращення фінансування сфери фізичної культури та спорту в Україні може бути досягнуте за допомогою комбінації цих методів. Наприклад, залучення інвестицій та спонсорів може бути поєднане з підвищенням ефективності використання коштів та збільшенням державного фінансування. Податкові пільги можуть бути надані спортивним клубам та федераціям, які активно залучають інвестиції та спонсорську підтримку.

Крім того, важливим елементом покращення фінансування сфери фізичної культури та спорту є залучення громадськості та підвищення її інтересу до спорту. Наприклад, проведення спортивних заходів та змагань, організація спортивних літніх таборів для дітей, залучення відомих спортсменів до проведення тренувань та майстер-класів може допомогти залучити більше громадськості до спорту та забезпечити додаткові ресурси для розвитку цієї галузі.

Узагальненням, покращення фінансування сфери фізичної культури та спорту в Україні потребує комплексного підходу та залучення різноманітних джерел фінансування. Важливою складовою є ефективне використання коштів

та забезпечення прозорості та відкритості в управлінні цією галуззю. Тільки таким чином можна забезпечити розвиток спортивної інфраструктури та підтримку талановитих молодих спортсменів, а також підвищити інтерес громадськості до фізичної активності та здорового способу життя.

Загалом, вдосконалення спортивного права та боротьба з допінгом є важливим завданням для України. Для досягнення цих цілей необхідно поєднувати різні методи та залучати до співпраці різні зацікавлені сторони, включаючи спортивні організації, державні органи, наукові установи та громадські організації.

Досягнення цих цілей також потребує зміни культури спорту в Україні, включаючи підвищення обізнаності та свідомості спортсменів, тренерів та громадськості загалом про наслідки використання допінгу та важливість дотримання правил боротьби з допінгом.

З метою вдосконалення спортивного права та боротьби з допінгом, Україна може також враховувати міжнародний досвід та кращі практики, які вже застосовуються в інших країнах.

Загалом, успіх у боротьбі з допінгом та вдосконалення спортивного права можливий тільки через широку співпрацю різних зацікавлених сторін та постійну працю в цій галузі

Не менш важливим є забезпечення здорового способу життя населення в цілому. Для цього необхідно проводити масові роз'яснювальні кампанії щодо користі занять спортом та здорового харчування, розвивати культуру здорового способу життя, популяризувати фізичну активність серед населення.

Отже, державна політика в сфері фізичної культури та спорту повинна бути комплексною та спрямованою на розвиток інфраструктури, підтримку спорту на різних рівнях, забезпечення доступності для населення, підвищення фізичної активності та здорового способу життя.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи загальні теоретичні основи державної політики у сфері управління фізичної культури і спорту, ми можемо зробити наступні висновки:

Межі фізичної культури і спортивної індустрії як об'єкта державного управління визначаються і розмежовуються їх характеристиками, зокрема: 1) суспільний характер, що впливає з мети фізичної культури і спорту, створення, підтримки і зміцнення громадського здоров'я, підвищення працездатності; 2) інтеграція з іншими галузями (культура, освіта і т. д.), які утворюють окрему сферу державного управління-соціально-культурною сферою держави; 3) контроль фізичної культури і спортивних відносин не тільки адміністративним правом, а й трудовим правом, цивільним правом, фінансовим правом і т. д.; 4) взаємини, адміністративні органи та інші суб'єкти фізичної культури, дозвілля і спорту; 5) пряма орієнтація на глобальні та європейські стандарти у сфері розвитку фізичної культури і спортивного руху; 6) пов'язати фізичну культуру, розважальні та спортивні заходи з великою кількістю державних органів, які проводять різні види перевірок (гігієнічні, технічні, екологічні), щодо їх діяльності.

Державна політика управління фізичною культурою і спортом визначається, як органів управління, а також інших суб'єктів, що володіють делегованими повноваженнями, регламентованими законами та іншими законами, спрямованими на виконання спортивного законодавства, дотримання його норм учасниками. фізичній культурі, дозвіллю та спортивним заходам.

Природа державного управління у сфері фізичної культури і спорту полягає в систематичній та цілеспрямованій діяльності компетентних органів (посадових осіб) державного управління, а також інших суб'єктів, наділених делегованими повноваженнями, спрямованих на дотримання спортивного законодавства, надання адміністративних і спортивних послуг та громадський контроль за здійсненням цих заходів суб'єктами фізичної культури.

Констатується недосконалість наукової формули і законодавчого закріплення принципів державного управління в галузі фізичної культури і спорту, що дозволяє розрізнити принципи: верховенство закону, законність, гуманізм, демократія, ліквідація дискримінації і насильства в спорті, можливості, координація, єдність, деконцентрації; децентралізація, субсидіарність, партнерство, відкритість, стратегічне планування і цільове Програмування, ефективність, доступність, волонтерство і спадкоємність у фізичній культурі і спорті; захист прав людини, законних інтересів, життя та здоров'я людей та навколишнього середовища є пріоритетом.

Державна політика управління в галузі фізичної культури і спорту здійснюється за допомогою великої кількості нормативних джерел, розділених на три групи: 1) нормативно-правові документи міжнародного права; 2) діюче законодавство України у сфері фізичної культури та спорту; 3) «*lex sportiva*») – сукупність матеріально-процесуальних правил (норм) неюридичного визначення («м'яке спортивне право»).

Відзначається контекст реалізації політики децентралізації влади, необхідність впровадження нової моделі управління фізичною культурою і спортом, заснованої на стійкому поєднанні можливостей центральних і місцевих установ. Національна спортивна федерація, яка повинна бути визнана державою в якості автономного повноважного представника Міжнародної федерації, повинна мати пріоритет в отриманні широкого спектру прав на управління цим видом спорту, організацію і проведення змагань, управління національною збірною країни. і організація змагань, сертифікація спортивних споруд.

Державне управління в галузі фізичної культури і спорту впроваджується за допомогою належних форм та методів. Форми поділяються на юридичні (видання нормативних адміністративних актів (форма регулювання); видання окремих адміністративних актів, також про надання адміністративних послуг (форма застосування); вкладення адміністративних договорів; реалізація інших

юридично значущих заходів, мета розвитку фізичної культури і спортивного руху), а також організаційних і технічних форм.

З урахуванням особливостей фізичної культури і спорту встановлено, що державне управління в цій галузі здійснюється прямими (адміністративними) і непрямими (фінансово-економічними) методами.

В цілому, розвиток спортивної інфраструктури в Україні може сприяти підвищенню здоров'я нації та збільшенню інтересу до спорту серед молоді та дорослого населення. Для реалізації цих пропозицій потрібні інвестиції та підтримка держави, а також співпраця з приватним сектором та громадськими організаціями.

Державна підтримка спортивної молоді в Україні є важливим напрямом розвитку спорту і спрямована на забезпечення професійної підготовки молодих спортсменів, розвиток спортивної інфраструктури та збереження здоров'я молоді

Покращення фінансування сфери фізичної культури та спорту в Україні може бути досягнуте за допомогою комбінації цих методів. Наприклад, залучення інвестицій та спонсорів може бути поєднане з підвищенням ефективності використання коштів та збільшенням державного фінансування. Податкові пільги можуть бути надані спортивним клубам та федераціям, які активно залучають інвестиції та спонсорську підтримку.

Крім того, важливим елементом покращення фінансування сфери фізичної культури та спорту є залучення громадськості та підвищення її інтересу до спорту. Наприклад, проведення спортивних заходів та змагань, організація спортивних літніх таборів для дітей, залучення відомих спортсменів до проведення тренувань та майстер-класів може допомогти залучити більше громадськості до спорту та забезпечити додаткові ресурси для розвитку цієї галузі.

Узагальненням, покращення фінансування сфери фізичної культури та спорту в Україні потребує комплексного підходу та залучення різноманітних джерел фінансування. Важливою складовою є ефективне використання коштів

та забезпечення прозорості та відкритості в управлінні цією галуззю. Тільки таким чином можна забезпечити розвиток спортивної інфраструктури та підтримку талановитих молодих спортсменів, а також підвищити інтерес громадськості до фізичної активності та здорового способу життя.

Загалом, вдосконалення спортивного права та боротьба з допінгом є важливим завданням для України. Для досягнення цих цілей необхідно поєднувати різні методи та залучати до співпраці різні зацікавлені сторони, включаючи спортивні організації, державні органи, наукові установи та громадські організації.

Досягнення цих цілей також потребує зміни культури спорту в Україні, включаючи підвищення обізнаності та свідомості спортсменів, тренерів та громадськості загалом про наслідки використання допінгу та важливість дотримання правил боротьби з допінгом.

З метою вдосконалення спортивного права та боротьби з допінгом, Україна може також враховувати міжнародний досвід та кращі практики, які вже застосовуються в інших країнах.

Загалом, успіх у боротьбі з допінгом та вдосконалення спортивного права можливий тільки через широку співпрацю різних зацікавлених сторін та постійну працю в цій галузі

Не менш важливим є забезпечення здорового способу життя населення в цілому. Для цього необхідно проводити масові роз'яснювальні кампанії щодо користі занять спортом та здорового харчування, розвивати культуру здорового способу життя, популяризувати фізичну активність серед населення.

Отже, державна політика в сфері фізичної культури та спорту повинна бути комплексною та спрямованою на розвиток інфраструктури, підтримку спорту на різних рівнях, забезпечення доступності для населення, підвищення фізичної активності та здорового способу життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Pollitt C. Public Management Reform: A Comparative Analysis / C. Pollitt, G. Bouckaert. Oxford: University Press, 2004. 240 p.
2. Адміністративне право України : підручник / ред. Ю.П. Битяк. К. : Юрінком Інтер, 2005. 544 с.
3. Адміністративне право України : підручник / Битяк Ю.П., Гаращук В.М., Дьяченко О.В., Зима О.Т., Зуй В.В. ; ред. Ю.П. Битяк. К. : Юрінком Інтер, 2005. 544 с.
4. Адміністративне право України. Загальна частина : курс лекцій / за ред. В.В. Коваленка. К., 2011. 395 с.
5. Андрєєва О., Благій О. Фандикова Л. Стан і напрями удосконалення системи підготовки кадрів з рекреації та оздоровчої фізичної культури // Теорія і методика фіз. виховання і спорту. 2002. № 2-3. С. 24–26.
6. Бордюгова Г. Ю. Місце спортивного права в національній правовій системі. *Право України*. 2009. № 3. С. 144–147.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови / голов. ред. В. Т. Бусел. К., Ірпінь : Перун, 2007. 1736 с.
8. Гайдачук Д. Удосконалення фінансового забезпечення підготовки спортсменів високого класу до чемпіонатів світу, Європи і Олімпійських ігор. *Теорія і методика фіз. виховання і спорту*. 2002. № 4. С. 71–74.
9. Гацуля О. Розвиток галузевого управління у сфері фізичної культури та спорту: концептуальні засади. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2015. № 1 (24). С. 176–185.
10. Горбенко О. В., Корнієнко І. Г. Організаційно-управлінські резерви професійно- орієнтаційної роботи ВНЗ галузі фізичної культури і спорту із загальноосвітніми школами. Оптимізація наукових досліджень. Миколаїв : НУК, 2009. С. 239–241.
11. Гуржій Т.О. Адміністративне право України : навч. посібник. К. : КНТ, Х. : Бурун і К, 2011. 680 с.

12. Домбровська, С. М. Державне управління вищою освітою в умовах трансформаційних змін : [монографія]. Х. : Оберіг, 2010. 176 с.

13. Прядко В. В. Економічна ефективність виробництва товарів народного споживання: методологія і практика управління (на прикладі харчової і легкої промисловості): автореф. дис... д-ра екон. наук: 08.07.01. НАН України. Рада по вивч. продукт, сил України. К., 2005. 29 с.

14. Законодавча база фізичної культури та спорту в Україні // Режим доступу: http://www.noc-ukr.org/ua/officialdocuments/nok_law.html.

15. Козлов Ю. М. Адміністративні правовідносини. М. : Юрид. літ., 1976. 184 с.

16. Колпаков В. К., Кузьменко О. В. Адміністративне право України: підручник. К. : Юрінком Інтер, 2003. 544 с.

17. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник. К. : Юрінком Інтер, 1999. 736 с.

18. Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму звернувся до Президента та Уряду України з вимогою щодо виваженого підходу до зміни джерел фінансування сфери фізичної культури і спорту [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/97782.html>.

19. Кравченко В. В. Конституційне право України: Вид. 3-тє, виправл. та доповн. Р. 1. гл. 1 Поняття, предмет і метод галузі конституційного права. К.: Атіка, 2004. 512 с.

20. Конституція України. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.

21. Кривокульська Н. Адміністрування діяльності держаних організацій в умовах динамічного зовнішнього середовища: проблемні аспекти та напрями удосконалення. *Галицький економічний вісник*. 2011. № 1. С. 53–57.

22. Кузьменко О.В. Правова детермінація поняття «публічне адміністрування». *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2009. № 3 (12). С. 20–25.

23. Лукашук В. І. Тенденції розвитку спорту в умовах ринкових перетворень: Автореф. дис..канд.соц.наук / Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Х., 2006. 24 с.

24. Малиновський В. Принципи територіальної організації влади в контексті трансформаційних процесів // ВНАДУПУ. 2008. № 2. С. 209–217.

25. Мельник Р. С. Система адміністративного права України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Мельник Роман Сергійович. Х., 2010. 415 с.

26. Моргунов О. А. Адміністративно-спортивне право як підгалузь адміністративного права України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Моргунов Олександр Анатолійович. Запоріжжя, 2012. 207 с.

27. Мосьондз С. О. Адміністративне право України (у визначеннях та схемах) : навч. посібник. К. : Атіка, 2008. 272 с.

28. Ніколаєв О. А. Роль держави у розвитку фізичної культури та спорту. *Наукові праці : науково-методичний журнал*. Вип. 182. Т. 184. Державне управління. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. С. 55–59.

29. Нормативна база Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/sport/control/uk/doccatalog/list?currDir=91030>.

30. Петрицький А. Л. Правові та організаційні засади захисту персональних даних : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Петрицький Андрій Леонідович. К., 2015. 251 с.

31. Полюхович В. І. Державна податкова служба в Україні: організація і діяльність : коментар до Закону України «Про державну податкову службу в Україні». *Бюлетень законодавства і юридичної практики України*. 1999. № 3. 320 с.

32. Приходько І. І., Мудрик В. І., Горбенко О. В. Стратегічний менеджмент розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні. *Слобожанський науково-спортивний вісник : наук.-теор. журнал*. Х. : ХДАФК, 2010. № 3. С. 134–138.

33. Про затвердження обласної цільової програми розвитку фізичної

культури і спорту на 2012–2025 роки : від 17 травня 2012 року № 12-11/2012.

34. Про затвердження Порядку визнання видів спорту, включення їх до Реєстру визнаних видів спорту в Україні, порядок його ведення : наказ Міністерства молоді та спорту України від 27 січня 2014 № 149 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-porjadku-viznannja-vidiv-sportu-vklyuchen-doc180098.htm>

35. Про затвердження Порядку проведення атестації тренерів (тренерів-викладачів) та спортивних суддів, фахівців з питань фізкультурно-спортивної реабілітації, які беруть участь у фізкультурно-оздоровчих, фізкультурно-реабілітаційних та спортивних заходах для інвалідів : наказ Міністерства молоді та спорту України від 05.05.2014 № 1407 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0554-14>.

36. Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів : постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 р. № 2025 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2025-98-%D0%BF>.

37. Про фізичну культуру та спорт : Закон України від 24 грудня 1993 р. № 3808-ХІІ [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>.

38. Рудя Я. В. Розвиток сфери фізичної культури та спорту в ринкових умовах. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 83–88.

39. Токовенко В. Системний підхід у методології дослідження сутності державного управління в сучасному суспільстві . ВУАДУПУ. 2005. № 1. С. 86–92.

40. Чередник Р. В. Становлення спортивного права як комплексної галузі в правовій системі України. *Актуальні проблеми політики*: зб. наук. пр. / кер. авт. кол. С.В. Ківалов ; відп. за вип. Л. І. Кормич. Одеса : Фенікс, 2011. Вип. 42. С. 272–280.

41. Шевчук О. Р. Державне регулювання в сфері фізичної культури й спорту як складова державної соціально-економічної політики. Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет- конференції, 19–20 квітня 2018 р. / за заг. ред. В. П. Садкового. Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2018. С.165–66.

42. Ярова Н. Г. Методи адміністративно-правового регулювання у галузі фізичної культури та спорту. Адміністративне право. 2008. № 11. С. 75–78.

ДОДАТКИ